

วิจัย

‘ไข่มุกน้ำจืด’

ผลิตเครื่องสำอาง, อาหารเสริม

อาหารเสริม

“ไข่มุก” อัญมณีที่คุ้มค่าแก่การใช้ สอยอีกชนิดหนึ่ง เพราะสามารถใช้ สอยได้ทุกโอกาส ทุกสถานที่ ทุก เวลา ความงามของหอยมุกอยู่ที่ความขาวหรือ สีสเตอร์ (LUSTER) สีลันของไข่มุกที่พบทั่วไป คือสีขาว ชมพู นอกจากหอยมุกที่เลี้ยงในท้อง ทะเลแล้วยังมีมุกน้ำจืดที่นำมาเป็นเครื่องประดับ สวยงามได้ไม่แพ้กับมุกน้ำเค็ม

“หอยมุกน้ำจืด” จัดเป็นหอยกาน้ำจืด ชนิดหนึ่ง สามารถนำมาผลิตเป็นไข่มุก ของที่ ระลึก เครื่องตกแต่งบ้าน ที่เรียกว่าเครื่อง ประดับมุก นอกจากนี้ผงของไข่มุกยังสามารถ ผลิตเป็นเครื่องสำอาง อาหารเสริม หรือนำเมื่อ หอยมุกน้ำจืดมาบริโภคเป็นอาหารของมนุษย์และ สัตว์ได้ เพราะมีโปรตีนสูง ในขณะที่มีแคลเซียม คาร์บอนตประมาณ 91-98 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ ยังมีธาตุอื่น ๆ เช่น โซเดียม แมกนีเซียม โพแทส เซียม กัมมันต์ แม้จะมีในปริมาณที่น้อยก็ตาม

ปัจจุบัน จำนวนหอยกาน้ำจืด ลดน้อย ลงมากและหอยบางชนิดกำลังใกล้จะสูญพันธุ์ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่นการเก็บหอย

ขึ้นมาจำนวนมากโดยไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์ สภาพแวดล้อมในแหล่งน้ำ มีสภาพเสื่อมลง เนื่องจากมีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม การปล่อยน้ำเสียที่ขาดการบำบัดลงใ ในแหล่งน้ำทำให้หอยไม่สามารถอยู่ได้ รวมทั้ง ปลาที่เป็นอาหารที่ใช้ดำรงชีวิตของหอยลด จำนวนลงด้วย ซึ่งมีผลกระทบต่อวงจรชีวิตของ หอยเป็นอย่างมาก จากการศึกษาการเพาะเลี้ยง หอยมุกน้ำจืดนับว่ามีความสำคัญ

จากประโยชน์ที่หาได้จากมุกน้ำจืด ประกอบกับหอยมุกถูกคุกคามจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด กาญจนบุรี โดยการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ทำการวิจัย ศึกษาศึกษาภาพการผลิตไข่มุกจากหอยกาน้ำจืด วงศ์ Amblemidoe ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2546 โดยนำหอยกาน้ำจืดที่พบในลุ่มน้ำแม่ กลองนำมาเลี้ยงที่บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่ กลอง จ.กาญจนบุรี สุ่มน้ำเจ้าพระยาหอดลอง เลี้ยงบริเวณเขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท และลุ่ม น้ำมูล ทดลองเลี้ยงที่บริเวณประตูระบายน้ำ บ้านมะเกลือใหม่ จ.นครราชสีมา

ผลการทดลองพบว่าหอยเจริญเติบโต
และมีน้ำหนักสืบบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่กลอง
แต่องค์ประกอบต่าง ๆ ในไข่มุก โทล์เคียง
กับ แต่หอยที่มีอัตราเกิดไข่มุกสูงสุด
คือแหล่งเลี้ยง จ.นครราชสีมา
และชนิดที่มีไข่มุกน้อยสุด จ.ชัย
นาท และยังพบว่าในแหล่ง
เลี้ยงทำให้ไข่มุกที่มีผิวเรียบ
มากกว่าหอยชนิดอื่น

ส่วนแหล่งน้ำใน
จ.กาญจนบุรี และชัยนาทมี
คุณสมบัติของน้ำใกล้เคียง
กันแหล่งอาศัยใน
ธรรมชาติ มีชนิดและปริมาณ

แหล่งถัดมา
ที่ข.เขมกระสมคือการ
ดำรงชีวิตของหอยมากกว่า
แหล่งเลี้ยงที่นครราชสีมา

และยังพบว่าเปลือกหอยและไข่มุกมี
คุณสมบัติทางฟิสิกส์และเคมีคล้ายกันโดยเฉพาะ
ปริมาณกรดอะมิโนเปลือกหอยจึงสามารถใช้

แทนไข่มุก เพื่อใช้เป็นเครื่องสำอาง และ
อาหารเสริมได้

นอกจากนี้เปลือกหอยยังสามารถ
นำไปผลิตไฮดรอกซีอะคริลาไมด์ ซึ่งนิยม
นำไปใช้ในการทำ
กระดาษเย็บ ทาง
ด้านทันตกรรม และ
เป็นสารผสมที่ใช้ใน
การกำจัดสารพิษของ
สิ่งแวดล้อม ซึ่งในแต่ละ
ปีประเทศไทยต้องนำ
สารประกอบไฮดรอกซีอะคริลาไมด์เข้าประเทศมี
มูลค่าสูงถึงหลายพันล้านบาท
อย่างไรก็ตามประเทศไทย
ได้เริ่มมีการศึกษาวิจัยการเพาะเลี้ยง
ไข่มุกน้ำจืด เมื่อปี พ.ศ. 2532 ในขณะ
ที่ถาวร

เพาะเลี้ยง
ไข่มุกน้ำจืดได้เริ่มศึกษาอย่างจริงจังเมื่อปี พ.ศ.
2513 และในปี พ.ศ. 2535 ประเทศจีนส่งออก
ไข่มุกน้ำจืดถึง 27.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
ปัจจุบันจีนสามารถผลิตไข่มุกส่งออกสู่ตลาดโลก
ไม่ต่ำกว่าปีละ 199,500 กิโลกรัม ถือเป็น
ประเทศที่ผลิตไข่มุกน้ำจืดรายใหญ่ที่สุดในโลก
ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้มีข้อได้เปรียบในการเพาะเลี้ยงไข่มุกน้ำจืด
หลายประการ เนื่องจากมีความเหมาะ
สมของสภาพภูมิอากาศ ความ
เป็นศูนย์กลางคมนาคมขนส่ง
และประเทศไทยก็มีศักยภาพ
ในการเลี้ยงหอยไข่มุกน้ำ
จืด ทั้งจากสภาพแหล่งน้ำ
ภูมิอากาศ มีทรัพยากร
ธรรมชาติหอยกาน้ำจืด
จำนวนมาก
จากการวิจัยครั้งนี้จะนำ
ไปเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานของการ
ศึกษาทางชีววิทยา นิเวศวิทยา การพัฒนาส่งเสริม
การเพาะเลี้ยงของพันธุ์หอยกาน้ำจืด
เพื่อการอนุรักษ์ และยังเป็นแนวทางใน
อุตสาหกรรมการผลิตยาและเครื่องสำอาง
อันจะเป็นมูลค่าเพิ่ม พร้อมทั้งเกิดการสร้าง
งานและสร้างอาชีพไปในตัว.